Matematyka

Bartosz Świst 2025-02-25

1 Zależności w trójkątach

Twierdzenie 1.1. Jeżeli trójkąt jest prostokątny, to kwadrat długości przeciw-prostokątnej jest równy sumie kwadratów długości przyprostokątnych.

$$c^2 = a^2 + b^2 (1.1)$$

Twierdzenie 1.2. W dowolnym trójkącie odcinek łączący środki dwóch boków jest równoległy do boku trzeciego i jego długość jest równa połowie długości boku trzeciego.

$$DE \parallel AB$$

$$|DE| = \frac{1}{2}|AB| \tag{1.2}$$

Twierdzenie 1.3. W dowolnym trójkącie iloraz długości dowolnego boku i sinusa kąta naprzeciw tego boku jest stały i równy długości średnicy okręgu opisanego na tym trójkącie.

$$\frac{a}{\sin \alpha} = \frac{b}{\sin \beta} = \frac{c}{\sin \gamma} = 2R \tag{1.3}$$

Twierdzenie 1.4. W dowolnym trójkącie kwadrat boku jest równy różnicy sum kwadratów dwóch pozostałych długości boków oraz iloczynu tych długości i cosinusa kąta zawartego między tymi bokami.

$$c^2 = a^2 + b^2 - 2ab\cos\gamma\tag{1.4}$$

Definicja. Wysokością trójkąta nazywamy odcinek łączący wierzchołek z prostą zawierającą przeciwległy bok.

Twierdzenie 1.5. W dowolnym trójkącie wysokości lub ich przedłużenia przecinają się w jednym punkcie. Ten punkt to ortocentrum.

Definicja. Środkową trójkąta nazywamy odcinek łączący wierzchołek trójkąta ze środkiem przeciwległego boku.

Twierdzenie 1.6. W dowolnym trójkącie jego środkowe przecinają sie w jednym punkcie, który dzieli każdą z nich w stosunku 1:2. Ten punkt to środek ciężkości trójkąta.

1.1 Wzory na pole trójkąta

$$P = \frac{1}{2}ah\tag{1.5}$$

$$P = \frac{1}{2}ab\sin\gamma\tag{1.6}$$

$$P = \frac{abc}{4R} \tag{1.7}$$

$$P = \frac{1}{2}Lr\tag{1.8}$$

$$P = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}$$
 gdzie: $p = \frac{a+b+c}{2}$ (1.9)

2 Zależności związane z okręgami

Twierdzenie 2.1. Jeżeli przez punkt P, którego odległość od środka danego okręgu jest większa niż promień, poprowadzimy styczną do okręgu w punkcie A i sieczną przecinającą okrąg w punktach B i C, to:

$$|PA|^2 = |PB| \cdot |PC| \tag{2.1}$$

Twierdzenie 2.2. Jeżeli dwie proste przetną okrąg odpowiednio w punktach A i B oraz C i D, a także przecinają się w punkcie P, którego odległość od środka danego okręgu jest większa niż promień, to:

$$|PA| \cdot |PB| = |PC| \cdot |PD| \tag{2.2}$$

Twierdzenie 2.3. Jeżeli cięciwy AB i CD okręgu przecinają się w punkcie P, to:

$$|PA| \cdot |PB| = |PC| \cdot |PD| \tag{2.3}$$

Twierdzenie 2.4. W dowolnym trójkącie dwusieczna kąta dzieli przeciwległy bok na odcinki, których długość jest proporcjonalna do długości pozostałych boków.

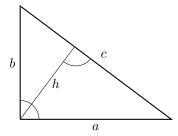
$$\frac{|AC|}{|CD|} = \frac{|AB|}{|BD|} \tag{2.4}$$

Twierdzenie 2.5. Środek okręgu opisanego na danym trójkącie jest punktem przecięcia symetralnych boków trójkąta.

Twierdzenie 2.6. Środek okręgu wpisanego w dany trójkąt jest punktem przecięcia dwusiecznych kątów trójkąta.

3 Szczególne trójkaty

3.1 Trójkat prostokatny

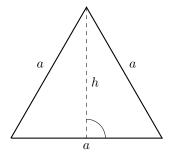

$$h = \sqrt{c_1 \cdot c_2} \tag{3.1}$$

$$s = \frac{1}{2}c\tag{3.2}$$

$$r = \frac{a+b-c}{2} \tag{3.3}$$

Trójkąt równoboczny 3.2

$$h = \frac{a\sqrt{3}}{2} \tag{3.4}$$

$$s = h \tag{3.5}$$

$$s = h \tag{3.5}$$

$$r = \frac{1}{3}h = \frac{a\sqrt{3}}{6} \tag{3.6}$$

$$r + R = h \tag{3.7}$$

Zależności w czworokątach 4

Twierdzenie 4.1. Środek okręgu opisanego na czworokącie jest punktem przecięcia się jego symetralnych.

$$\alpha + \gamma = \beta + \delta = 180^{\circ} \tag{4.1}$$

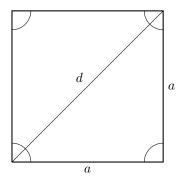
Twierdzenie 4.2. Środek okręgu wpisanego w czworokąt jest punktem przecięcia się dwusiecznych jego kątów.

Wzór na pole dla dowolnego czworokąta 4.1

$$P = \frac{1}{2}ef\sin\gamma\tag{4.3}$$

Szczególne czworokąty **5**

Kwadrat 5.1

$$P = a^{2} = \frac{d^{2}}{2}$$

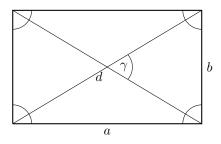
$$R = \frac{1}{2}d = \frac{1}{2}a\sqrt{2}$$

$$r = \frac{1}{2}a$$
(5.1)
(5.2)

$$R = \frac{1}{2}d = \frac{1}{2}a\sqrt{2} \tag{5.2}$$

$$r = \frac{1}{2}a\tag{5.3}$$

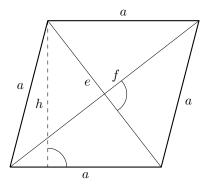
5.2Prostokąt

$$P = ab (5.4)$$

$$P = \frac{1}{2}d^2\sin\gamma\tag{5.5}$$

Romb 5.3

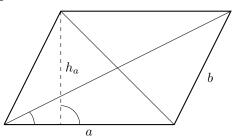
$$P = ah (5.6)$$

$$P = \frac{ef}{2}$$

$$P = a^2 \sin \alpha$$
(5.7)
(5.8)

$$P = a^2 \sin \alpha \tag{5.8}$$

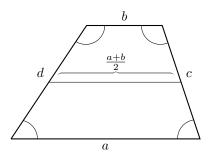
Równoległobok **5.4**

$$P = ah_a = bh_b (5.9)$$

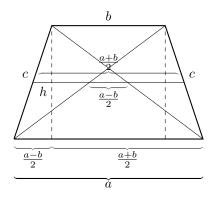
$$P = ab\sin\alpha \tag{5.10}$$

5.5 Trapez

$$P = \frac{(a+b) \cdot h}{2} \tag{5.11}$$

5.5.1 Trapez równoramienny

5.6 Deltoid

